

KAFE
@
cigárko

Marie
Dobrálová

KAFE @ *cigárko*

Marie Doležalová

2015

Copyright © 2015 by Marie Doležalová
Illustrations © 2015 by Jan Hofman

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Zuzana Pernicová
Korektura: Petra Biache
Ilustrace a grafické zpracování obálky: Jan Hofman
Sazba a grafická úprava: Rajka Marišinská
Vydání druhé, v elektronické verzi první

ISBN 978-80-7498-117-3

Milostné scény... každéj se zeptá!

I kdyby vám všechny herečky i herci světa tvrdili, že je to prostě jen práce, milostné scény stejně zůstanou navždycky opředené tajemstvím. Stejně máte pořád pocit, že jsme vám prostě ještě něco neřekli. Dobře. Já vám tedy pro dnešek zničím všechny iluze o romantice, která by ve vašich představách natáčení milostných scén mohla provázet.

Milostná scéna bývá ve scénáři popsána většinou s gusem. Scenárista vzkazuje hercům, že jejich postavy „se na sebe v ten letní podvečer vrhly, jako by se neviděly snad rok, a jejich oblečení lítalo všude po obývací“. A vy se takhle sejdete na place s hercem, se kterým jste se neviděla ne celý rok, ale celý život, protože ho vůbec neznáte a vidíte ho poprvé v životě. Po

krátkém seznámení, které obsahuje stručné informace o vašich jménech, přichází za vámi režisér a ukazuje vám úzký gaučik potažený gumou, na kterém se musíte složit do polohy důvěrných partnerů pod kousavou teplou deku. Dovolte, abych vám připomenula, že postava, kterou hrajete, podle scénáře poznávala svého partnera daleko déle než vy, ona po něm nejprve starosvětsky pokukovala, potom se nesměle dali do řeči, byli několikrát v kině, kde po sobě pubertácky šátrali, až se nakonec cudně chytily za ruce. Vaše postavy už si dokonce před pár dny daly nesmělou pusku na rozloučenou, jenomže vy nejste postava, ale herečka, ve vašem světě se točí všechno na přeskáčku a divoká milostná scéna zrovna přišla na řadu jako první z celé

série vzájemného poznávání. Až si odbydete dnešní scénku „vrhli se po sobě jako dva rozjeté rychlíky“, budete teprve v budoucnu dotáčet všechno to, co bylo předtím. (A kdybyste nalistovali o pár stránek dál, čekalo by na vás také rozčarování z toho, že vás váš milý okamžitě po vášnivě noci opustil a nikdy už po vás nevzdechl. Což ve vás vyvolává chuť být na spoluherce pěkně hnusná za to, že se tak v budoucnu zachová, ale jako herečka na všechno to, co bude, nesmíte myslet: pro dnešek je vaším úkolem být prostě přesvědčivým rozjetým rychlíkem.)

Ve vrcholně trapné atmosféře potom proběhne následující domluva:

„Ehm – tak teda to strhávání oblečení, nejdřív mi rozepni tyhle tři knoflíky, já už si to potom přetáhnu přes hlavu, jo, protože tady jsou takový divný háčky, ty bys asi v té rychlosti nedokázal rozepnout...“

„Dobře, dobře... a kde se rozepíná ta tvoje sukně, jestli se můžu zeptat?“

„To neřeš, tu si skopnu sama – jo? Hm – no, já se zeptám rejží, co všechno si máš sundat...“

„No asi všechno kromě trenek, ne?“

„Jasně, jasně. Prosímte, hlavně až budu polonahá, tak mě rychle strhni pod deku, jo? Ať toho není moc vidět.“

„No jak chceš.“

A potom je ještě malá chvilka, ve které se na place chystá to správné světlo a herec a herečka se voní deodorantem a žvýkají žvýkačky a nevědí, o čem by se ještě měli bavit. A potom se točí.

Milostné scény nejsou ničím podobné těm skutečným milostným scénám v životě. Chybí jim totiž jiskra přítomného okamžiku. Jsou vynucené. A chybí jim také dobrovolnost a zamilovanost toho, když se s někým v reálném životě líbáte. Kdykoli vidíte ve filmu dva herce při milostné scéně, vězte, že pod maskou romantického zaujetí je chladně přemýšlející herec: „Kam že se mám teď otočit? Jak dlouho to proboha bude ještě trvat? Co mám říct, jakmile se od sebe odtrhneme? Do hajzlu, jaká je ta první replika? Já nevím! Budu před ní za hovado, co to schválně zkazilo, aby se to točilo znovu!! Jo, už vím! Bože,

díky! Proč mě tak cuchá, vždyť budu jako rozčepýřenej idiot!“

A možná jste si to nikdy neuvědomili, ale na milostných scénách v reálném životě je také moc hezký prvek samoty. Tedy to, že kolem vás není třicet lidí, kteří na vás svítí, sypou pudr, hlídají text a natáčí vaše marné pokusy o vášeň.

Ale to pořád ještě není to nejhorší. Nejhorší je totiž chvíle, kdy režisér zakřičí stop a vy se od sebe

jako dva cizí lidé zase zcela věcně odtáhnete. V rámci herecké cti jste totiž oba na plné pecky hráli vzájemnou přítulnost, odhalili jste kousek sebe, ale když scéna skončí, stojíte vedle sebe a najednou neexistuje žádný vhodný námět k hovoru.

Všechno by totiž vyznělo tak nějak blbě. Hlavně neříkejte to, co se vám v takovou chvíli nejvíc dere na jazyk společně s milým slušným výrazem ve tváři: „Jak že se to prosimtě jmenuješ?“

Slovníček divadelních pojmů

Abyste se mohli pohybovat v hereckém podsvětí, je dobré si na úvod objasnit pár záhadných vět, které tam můžete zaslechnout.

„Zlom vaz!“

To je věta, kterou si herci přejí štěstí před premiérou, odpovídá se na ni „Vem tě čert!“, nikdy ne „Děkuju!“, to by přineslo smůlu. Používá se před premiérou, před normálním představením už ne.

To úsloví prý pochází z doby, kdy herci na jevišti předváděli také různé akrobatické výkony a všichni věřili, že když vám někdo popřeje před představením to úplně nejhorší, co se může stát,

způsobí to, že se vám pak na jevišti povede úplně nejlip, jak to jde.

„Prosíráš to!“

To je věta, kterou vám řekne kolega v divadle, když ví, že už máte být na jevišti. Celé představení řídí inspicient, který sedí v portále, u mikrofonku, a řídí celý dům, volá herce na jeviště. Pokud vás tedy inspicient zavolá a vy ho třeba přeslechnete a dál kouříte cigárko a na jevišti už se blíží vaše chvíle, tak právě „prosíráte“. V hereckých kruzích se to nepovažuje za sprosté slovo, jinak to prostě říct nejde. Čeká-li na jevišti pět herců, kterým jste měl vlítnout do řeči

a posunout děj, a vy tam nejste, nehodí se výraz „Zpozdil jsem se“, „Nebyl jsem tam“ nebo „Prošvih jsem to“.

Ne, prostě jste to „prosral“.

„Palma“

Palma, to je výraz pro pauzu na jevišti, která vznikne, když někdo z herců má mluvit, ale nemluví. Třeba proto, že zapomněl text. Všimněte si, že při představení vždycky někdo mluví. A když je ticho, je to tak nápadné, jako by tam najednou zničehonic vyrostla tropická palma. Odtud asi ten název. Když je na jevišti palma, každý většinou zpanikaří, jestli to není JEHO palma. Pak někdo, kdo je pohotový, začne mluvit. Pokud náhodou vznikne pauza proto, že ten, kdo má mluvit, na jevišti není a prosírá, říká se tomu „palma jak prase“.

„Palmový háj“

Jsou také herci, kteří si rádi na jevišti vytváří dlouhé pauzy, než začnou mluvit. Dělají to zcela zá-

měrně, aby dali najevo, že jsou velcí umělci a mají plno významů pod zatím nevyřčenými slovy. V takových případech si v zákulisí šeptáme, že na jevišti vyrostl „palmový háj“.

„Dneska tam sedí Arabové“

U každé komedie, která dobře funguje a lidé se hodně smějí, se občas stane, že přijde publikum, které, nikdo neví proč, hrobově mlčí a je těžké ho rozesmát. Je to ticho plné neporozumění a odtazitosti. „Dneska tam sedí Arabové“ znamená, že má herec na jevišti pocit, že hraje pro cizince, kteří nerozumí česky, a tak nereagují.

„Smějou se jak zaplacený“

To je opačné publikum, které se hurónsky směje za každým slovem, a herci mají pocit, že mu někdo zaplatil za to, že se bude smát co nejvíc. Ale hrát pro takové publikum je strašně super. Zvlášť když jste si zrovna pozvali někoho důležitého, třeba režiséra, abyste se před ním předvedli. Je ovšem zajímavé, že

když si pozvete režiséra nebo někoho, na kom vám moc záleží, většinou spolu s ním přijde hlediště plné Arabů...

„Dneska hrajeme pro fialový hlavy“

Tenhle termín vymyslel kolega Vašek Svoboda. Označuje představení pro babičky a dědečky, čili dopolední levnější představení, kam chodí starší diváci... a ti, jak známo, nosí své oblíbené fialové přelivy...

„Dneska hrajeme přesilovku“

Netřeba složitě vysvětlovat. Jedná se o situaci, kdy je v hledišti méně lidí než na jevišti. Přesilovka většinou předznamenává derniéru. Čili zcela poslední reprízu.

„Sedíš Brěťoj na židli“

Jde o starý zvyk, kdy vážení herci v divadle měli v divadelním klubu svou stálou židli. Funguje to tak někde i dnes: zkušená a vážená herci v souboru mají

svou konkrétní židli, na které se nesmí sedět. Tedy může, ale pokud herec není v klubu. Když se objeví ve dveřích, hodní kolegové vás upozorní a vy vykmitnete. A uvolníte „Brěťoj“ (nebo komukoli jinému) židli.

„Byls na kšeftu?“

Uznávám, že tohle už zní jako z mafiánského slangu, ale ne, slovem „kšeft“ se mezi herci označují všechny mimodivadelní činnosti, kterými si herec prostřednictvím svého hereckého umění vydělává peníze. Čili rozhlas, seriál, reklama nebo...

„Daboš“

Častá činnost, kterou si herci přivydělávají. Miluju historky z daboše. Například: „Dneska jsem mluvila zase tu Estonku z lesa, co žije v souladu s přírodou. Jenomže jí je pořád zima, a tak se musím ve studiu klepat a huhlat jako vona. Proč pořád musí lovit rukama v ledový řece! Já tu ženskou prostě nenávidím!“

„Dneska máš dvojitý dojení, co?“

Používá se pro situace, kdy herec stihne dva různé kšefty za den. Například točí a ještě večer hraje. Dvojité dojení, to jsou dvě kravičky, ze kterých ten den tečou peníze.

„Hraje jak o zlatou tělku“

Tohle rčení mi někdo vysvětlil nedávno. Tělka je tuhý divadelní make-up, a když někdo hraje, jako by chtěl vyhrát zlatou tělku, znamená to, že na jevišti nechce být pouze přirozený, ale zářivě třpytivý, přehrává, snaží se... a není to namístě. O zlatou tělku se hrává, když má člověk pozvaného režiséra a chce se předvést. Někdy herec hraje o zlatou tělku jen tak, protože cítí spoustu emocí. V tom případě většinou platí, že čím lépe se herec na jevišti cítí, tím příšernější výkon předvádí. A naopak, když má herec pocit, že byl příšerný, všichni za ním chodí, jak byl úžasný.

„Z prdele“

Tak přesně takhle tomu herec doopravdy říká, když chce říct, že byl příšerný. Ano, v hereckém světě se to opět nepovažuje za sprosté slovní spojení. Protože „z prdele“ občas hrajeme všichni. I ti nejslušnější a nejmírumilovnější. A patří k hereckému bontonu se k tomu v zákulisí přiznat.

„Paní, nesu vám psaní“

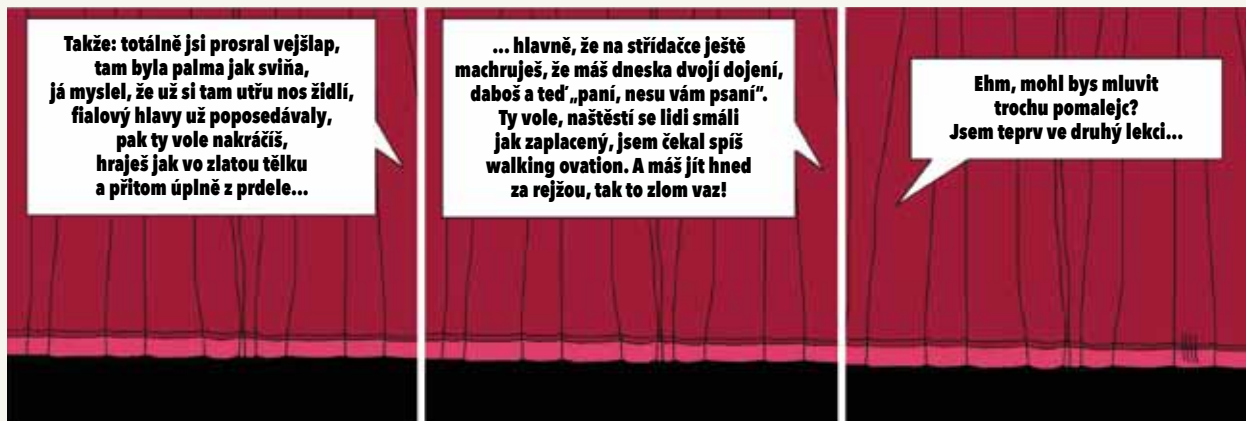
Tak se souhrnně označují všechny role, jejichž obsahem je pouze jedna až několik vět, které pro děj téměř nic neznamenají. Na jevišti může mít okno kdokoli a ostatní mu to většinou prominou, ale když se zapomene herec „Paní, nesu vám psaní“, je to velmi, velmi těžký průšvih.

„Walking ovation“

Modifikace „standing ovation“, kdy diváci tleskají vestoje, nadšení z výkonu herců. „Walking ovation“ je termín pro diváky, kteří se, jakmile hra skončí,

neudrží na lavici a jdou domů, případně spěchají na autobus, v nejhorším případě chtějí být první u šatny. Většina z nich při úprku stále ještě tleská, odtud tento název. Odcházet ještě při děkovačce je herci považováno za hlubokou urážku jejich osoby. Je to přiznání diváka, že se mu to také zdálo „z prdele“. Jediný, kdo chůzí při děkovačce neurazí, je pozvaný režisér. Když vidí herec odcházet cizího

režiséra, je to úžasný zážitek. Rovná se to skoro zázraku, protože většina pozvaných režisérů odchází pryč už po první půlce.

Proč herci nesnáší konkurzy, když jim přináší práci?

My herci konkurzy nesnášíme.

Milujeme ale zvaní na konkurz, tu první chvíli, kdy zavolá tajemné neznámé číslo a v něm cvrliká milounká „Verča z J. A. M. castingu“, která zní jako naše nejlepší kamarádka a svěří se nám, že by nás ráda pozvala na casting, řekne nám, kdy a kde nás očekávají, a my herci jsme v takovou chvíli neskonalé šťastní. Někdo si na nás vzpomněl, nevyřadil nás ze seznamu uchazečů, někdo si nás chce prozkoušet a pak nám určitě tu roli bez váhání dá. Protože co jiného by znamenal ten milý Verččin podtón? První pocit, který se dostaví, když mě někdo pozve na konkurz, je neovladatelné přesvědčení, že ta role je už moje. Tímto příjemným pocitem předčasného vítěz-

ství ale skončí to krásné, co na konkurzech je. Odted už to bude jenom čirá hrůza.

V ideálním světě bych totiž potom přišla v přesný čas na místo, kde bych nepotkala žádnou ze svých soupeřek, obvykle bych předvedla to, co po mně chtějí, a odcházela plna pocitu, že jsem předvedla, co ve mně je, a milí lidé za kamerou by mi plni úcty řekli „na shledanou“ s výrazem, který znamená asi tohle: „Jsi plnohodnotná herečka, osobitá a příjemná, a pokud tě nebudeme chtít, nijak to s tebou nesouvisí, nemusíš se bát.“

Ve většině případů se ale čekací místnost podobá čekárně u zubaře, kde je vždycky narváno dívkami. Jsou tam minimálně tři vaše vzdálené kamarádky

a minimálně pět dívek, které vypadají úplně stejně jako vy (ať už vypadáte jakkoli). Každá ze čtyřiceti dívek pozvaných na stejný čas jako vy má ve tváři výraz „milounká a všehoschopná piraňa“, a kdybyste se podívali do zrcadla, zjistíte, že vy ten sladký krvelačný výraz máte taky.

Z nervozity se většinou ti, kteří se znají, dají do řeči. Rozmluva je to srdečná a plná podpory a komplimentů. Ale pod tímhle sesterským rozhovorem probíhá oboustranný rentgen, který vypadá asi takhle: „Je moc milá, až moc, a ty kudrnatý vlasy jí slušej, určitě ji budou chtít za princeznu... Ale proč je tak příšerně hubená? Proč říká, že vypadám, že se mi daří? Chce říct, že jsem tlustá?! A odkud ji sakra znám, už bych si měla vzpomenout! Text se moc neučila, dobře, to je dobře, doufejme, že ji to znervózní a uteče s pláčem. A proč je nás tu probiha tolik? Copak těch princezen bude na hradě sto?!? Kdo to támhle sedí? Ježišmarja, ta je taky všude!!“

Občas se ve stísněné atmosféře najde taky osoba, která zcela bezostyšně požádá někoho vedle sebe:

„Nemohla bych si to s tebou jenom přeříkat, jestli to umím?“ a pak na celou čekárnu nahlas přehrává dialog, který samozřejmě umí všechny čekatelky a v duchu si to s ní opakují. A tiše trpí, protože by si to taky potřebovaly říct.

Pak člověk přijde na řadu, vyfotí se s číslem a jde se na to.

Konkurzy se dělí na několik druhů:

1. Někdo vám dá u vstupu do ruky dialog, který se musíte za deset minut naučit a pak ho předvést na kameru. V lepším případě vám ho pošle pár dní předem na e-mail. Každopádně to bývá důležitý dialog, ve kterém by se měla postava nějak emotivně projevit, čili třeba hádka s matkou nebo vrcholný vztahový dialog s milencem. Ovšem matku a milence vám za ruční kamerou monotónně nahazuje asistenta z agentury, takže máte dvě možnosti: buď se na ni naladit a mluvit monotónně jako stroj, nebo ji ignorovat a na její nulové „Nenávidím

tě“ hystericky vykřiknout „A já tebe taky!!“ V obou případech je to trapný jako hrom, protože stojíte v prázdné místnosti, nemáte nic v ruce, nesmíte se moc hýbat z dosahu kamery a stejně vás nenapadá, jak by se asi dalo hýbat. Zvláštní odrůdou tohoto typu konkurzu je případ, kdy vám někdo pošle k naučení dialog, v němž vaše postava „uhýbá před koňským povozem, padá do škarpy, sbírá rozsypané knížky a otírá si bahno z šatů“, protože si nikdy nejste jistí, jestli režisér ocení více to, když imaginárně upadnete, jakoby posbíráte věci kolem sebe a stíráte neviditelné bahno, nebo když to všechno radši ignorujete a stojíte jako prkno.

2. Dalším typem konkurzu, který už ale pomalu mizí a je spíš doménou režisérů nad osmdesát let, je věta: „Předvedte nám nějaký monolog.“

No comment. Výborně to shrnula moje kamarádka: „Vždycky si vzpomenu jenom na monolog červa v jabku z přijímaček.“

3. Nejmilejší druh konkurzu je, když si s vámi režisér prostě jen uvolněně povídá, protože z vašeho vystupování a přirozeného chování sám pozná, jestli se mu na tu roli hodíte. Většinou z takového castingu odcházíte veselá, s klidnou myšlenkou, že jste prostě jen byla sama sebou a že jste určitě udělala dobrý dojem, když byla taková sranda. Většinou si vás do dalšího kola už nikdy nepozvou.

4. Velmi rozšířený je „improvizační konkurz“, kde dostanete zadání, které se zhruba blíží tomu, co potřebují vyzkoušet. Třeba vás nechají improvizovat na téma „Dvojsmyslně telefonuješ s přítelem o tom, co uvaříš k večeři“ nebo „Jdeš po louce a všude kolem se najednou objeví duhové bubliny“. Já vám nevím, ale koho z nás napadne v rychlosti dvojsmyslná narážka na večeři? Už kvůli hrlosti nechcete použít obrat „Miláčku, doufám, že ti nevystydne ta okurka!“, ale tuto větu určitě vyhrkly všechny z nás.

Speciálním odvětvím jsou konkurzy na reklamy, kde je většinou uchazečů tak stovka, nejrůznějších exotických etnik, protože vždycky jde hlavně o „typ“. Když děláte konkurz na „milou, krásnou, ale inteligentní dívku kolem triadvaceti“, která si ve výsledku v reklamním spotu přetře rty balzámem a je vidět půl vteřiny, na konkurzu většinou hraje te „přetřeš si rty balzámem ve chvíli, kdy jsi vyhrála ve sportce“ a k tomu ještě „přetřeš si rty balzámem a najednou zjistíš, že z toho máš orgasmus“ a pro jistotu ještě chtějí „vyprávíš docentovi o složení balzámu na jeden nádech“, aby si byli úplně jistí, že na to přetření máte.

A zatímco v sobě mícháte všechny ty roky herectví na konzervatoři, abyste dokázaly obstát v těchto komplikovaných scénkách s balzámem, dívá se na vás deset dalších piraň, které to za chvíli zahrajou líp. A vy se na to budete dívat, protože v reklamním světě není čas na nic, natožpak na soukromí uchazečů o roli. Naženou vás s čísly na tričku do holé místnosti a jít první je stejně strašné jako jít poslední.

Jediná věc, která může člověka na konkurzu zachránit, je to, když vám dají druhou šanci, čili chvíli se ztrapňujete, ale pak režisér nebo někdo jiný upřesní zadání a řekne, ať to zkusíte ještě trochu jinak. Jenomže ve stavu vnitřní hysterie, kterou ve vás vyvolalo všudypřítomné napětí, se většinou každý herec zmůže pouze na stejné zoufalé opakování téhož.

Několik příkladů pokynů, které na vás mohou na castingu čekat (z mých reálných zkušeností):

„Zaimprovizuj cikánský svatební tanec.“

„Lehněte si na sebe. Chci, abyste se citlivě bavili o prvním sexu.“

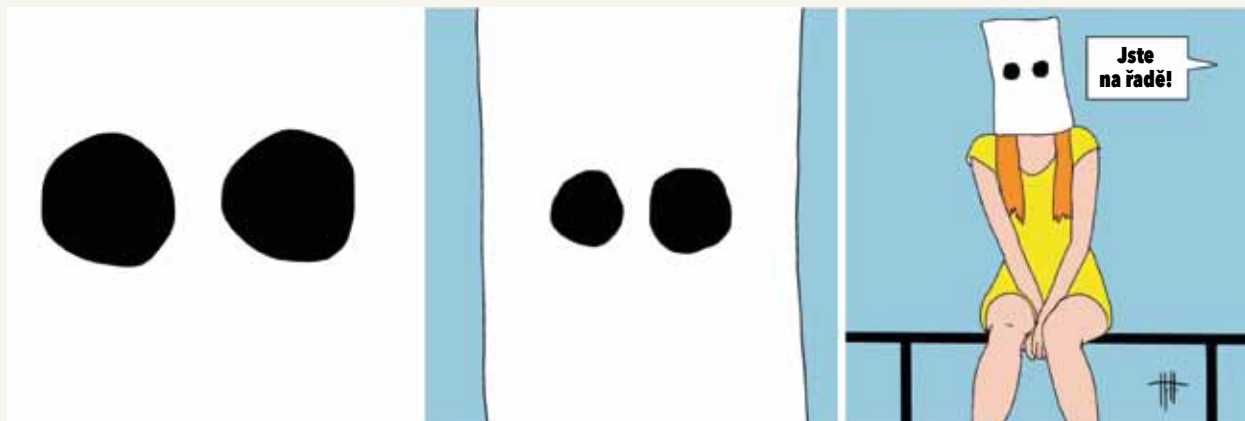
„Tahle parketa je skalní římsa a ty utíkáš před drakem, pak doběhneš sem na stůl a to je pramice (bidlo dále jenom jako).“

„Pak tě vlečou spoutanou, to udělej, jak chceš.“

„Pomalů se otoč do kamery a chci na tvé tváři vidět to uspokojení, jak ti po pivu rostou prsa.“

Jednou jsem také byla přítomna na konkurzu z druhé strany, kdy jsem nahazovala padesáti chlapcům stejný dialog, aby vybrali mého bratra. Myslím,

že za všechno mluví pokyn režisérky, který zadala obsluze kamery: „Když ti takhle mávnu, Petře, tak je to marný a vypni kameru, ať toho materiálu nemáme zbytečně moc.“ Takže občas přišel někdo, spustil první dvě věty, režisérka mávla, kamera se vypnula, mladík to se mnou doříkal až do konce a byl vyprovozen s úsměvem a větou „My se vám ozveme.“ Tak se totiž na konkurzech zdraví na rozloučenou.

Jak se točí nekonečné seriály?

Na herectví není čas!

Jediné, co vás může vyvést z pekla konkurzů, je čirý zázrak z nebe, když vám zavolají z produkce rovnou a bez dalších okolků vám prostě nabídnou roli. Mně se tohle stalo už u mojí druhé role.

Veroniky Nové se tehdy v Ordinaci zeptali: „Neznáš nějakou holku, co by nám zahrála bezvýznamného rozmazleného fakana do několika dílů?“ A milá Verča si, nikdo neví proč, vzpomněla na mě.

Jakmile přijedete na místo natáčení, což je většinou nějaká stará továrna na kraji Prahy, představí se vám najednou několik lidí, které potom potkáváte a nevíte, jak se jmenují a co přesně dělají, ale protože jste si před chvílí potřásl rukou, musíte se tvářit, že víte.

Pak se oblečete do kostýmu, maskérka vás nalíčí a mladý muž s vysílačkou vás odvede na místo natáčení. Moje první scéna se odehrávala v čekárně lékaře. Než mě do ní asistent režie odvedl, prošli jsme k mému překvapení asi padesáti různými pokojíčky, naskládanými halabala vedle sebe. Jako nezkušenou elévku mě překvapilo, že z operačního sálu se vchází rovnou do ložnice primáře a vedle ní je dlouhá nemocniční chodba, která ale nikam nevede. (Pomalů mi začalo docházet, že když mé obdivované charismatické postavy zajdou do zadních dveří, nečeká je tam „operování“ ani „prohlídka“, jak tvrdí divákům, ale prostě tam jenom znuděně čekají na konec scény, protože operační sál je na druhé straně budovy

a bude se točit třeba až za týden.) Za rohem, kde jsem si naivně představovala zbytek nemocnice, byla koupelna hlavního záporáka, ze které se vycházelo do skladu rekvizit. Fakt zmatek nad zmatek. Tvůrci mě prostě jako všechny ostatní zmátli záběry skutečné nemocnice, kterými prokládají každou scénu, a já jsem jim to uvěřila. Všechny ostatní místnosti, kromě té, ve které se točí, jsou pošmourné a ztemnělé. Dalo by se říct, že nekonečné seriály se točí v tak trochu strašidelné Ikee.

Takže když se propletete změtí pokojů (nedejbože, abyste si první den skočili sami pro kafe, většinou už cestu zpátky do čekárny nikdy nenajdete a bloudíte pokojíky, až vyčerpaně skončíte třeba v hospodě, ale ta je zase jenom jako, takže tam zemřete žízni na fiktivním baru) a jste konečně na místě, je čekárna osvětlená ze všech stran a jsou na ni namířené čtyři kamery. Jako první k vám přistoupí znuděný mladý muž a začne vám vyhrnovat triko, ale to je v pořádku, to je jenom zvukař, který vám potřebuje studenýma rukama přilepit na tělo stude-

nou krabičku, které se říká port, a taky malý mikrofon, který se lepí většinou někam nad prsa, no takže zvukař vás znuděně ošahá, protože nechce, aby si někdo myslel, že ho to nějak zajímá, on prostě jenom potřebuje dobře slyšet.

Potom přijde režisér, který vám vesele vysvětlí, že tahle scéna by měla být o tom, že vy coby drzý fakan uděláte pozdvižení v čekárně, protože nahlas telefonujete, a vás to začne bavit, protože se zdá, že tady opravdu máte nějaký úkol. To bude fajn.

Posadí vás do čekárny vedle dvou komparzistek, které se na vás povzbudivě usmívají, když vidí, jak se třesete, a jde se zkoušet scéna s hlavní herečkou-lékařkou, která točí ten den patnáct podobných scén, takže vás vůbec nevnímá (jenom doufá, že umíte všechny repliky).

Pak si pomalu přeříkáte celý dialog, kameramani si přitom ujasňují, z jaké strany vás natočí a co všechno bude ještě v záběru vidět. Pak přijde rekvizitář a dá vám telefon, který ale nesvítí, takže ho musíte držet takhle u ucha, pak přijde kameraman a poprosí

vás, jestli byste se mohla celou tu scénu takhle zaklánět, aby bylo dobře vidět i na paní herečku, pak přijde kostymérka a dá vám šustákovou kabelčičku, kterou držte radši takhle, aby nebyl vidět ten nápis, to by totiž byla skrytá reklama, a hned přiběhne zvukař a poprosí vás, jestli byste tu šustákovou kabelčičku vůbec neotvírala, protože strašně šustí, nedaleko stojící asistentka režie mu vysvětlí, že ji musíte otevřít a vyndat z ní ten telefon – pak režisér vymyslí, že když telefon zazvoní, bude hezké, že se na něj budete chvíli přemýšlivě dívat, jestli ho zvednout, kameraman si udělá záběr na zvonící telefon a rekvizitář běží pro jiný telefon, protože tenhle mu nesvítí a myslel si, že to nějak půjde, pak přiběhne maskérka, přepudruje vám zsinálý obličej, a než se doopravdy začne točit, staví se za vámi ještě strašně milá paní skriptka a autoritativně vás poprosí, abyste si při odchodu pověsila tu šustákovou kabelčičku na levé rameno, že je to důležité do té scény, která je ve scénáři potom.

Pak celý plac ztichne, před kamery si stoupne mladičká slečna s klapkou, která neslyšně dokončuje

nějakou legraci s kameramanem, je to určitě děsná bžunda, ale vám se zatmívá před očima, klap, akce, a jede se.

Asi minutu se nic neděje, to jak se vám rekvizitář snaží dovolat, a pak se díváte na telefon, zvednete ho, odříkáte hlasitý text, nešustíte kabelčičkou, komparzistky se po vás bezvýrazně otočí, čímž hrajou „ta nás ale pobuřuje“, přichází lékařka, vy se zakláníte, aby byla vidět, a v záklonu jí strašně přirozeně a drze odsekáváte repliky (ne, o nějakém herectví není řeč, jste rádi, že radíte alespoň zhruba ta správná slova za sebou), odcházíte do čekárny, kabelčičku si na poslední chvíli přehodíte na správné rameno, ale trochu se odřete, protože máte jít úplně při zdi, aby průhledem byly vidět zadní dveře.

Tak. To by bylo. Ozve se úlevné „STOP!“. Doladí se už jenom pár detailů, jako nesklánět se tolik nad telefon, zaklonit se ještě trochu víc (váš úhel od podlahy nyní činí asi 120 stupňů), OK, pak se ještě staví zvukař a poupraví vám ve výstřihu mikrofonek a otvářeně vám řekne, že do toho telefonu nemusíte tak

řvát, že už tak je to dost hlasitý, bezva, už se skoro jede, pak režisér příběhne na plac připomenout herečce, že může být smutnější, protože přece v téhle scéně ještě neví, že její adoptovaný pejsek je naživu, a vám spěšně řekne: „Klidně do toho řvi víc, ať je to fakt drzý.“ A tak se vaším prvním pořádným hereckým úkolem před kamerou stane „řvát tak moc, aby byl spokojený režisér, ale tak málo, aby byl spokojený i zvukař“.

Takže pokus dvě, snad to všechno dáte. Hrozně to chcete dát, protože na place je tolik příjemných přátelských lidí a vy si nechcete to nově vzniklé křehké přátelství pokazit tím, že byste se nezaklonili, moc křičeli, zašustili nebo otočili displej telefonu málo doleva. Jedno zašustění, a navždy je zklam, běží vám hlavou, když se snažíte myslet na deset věcí zároveň. S drobnými chybami jakž takž všechno splníte a říkáte si: všechny ty věci kolem teď už jakž takž vím, tak příští klapku snad už trochu zahraju.

„Hotovo!“ ozve se a všichni jdou na kafe.

Hladovej herec, dobrej herec

Catering. Kdybyste to nevěděli, to je odborný název pro karavánek, kde mají na pultíku svačinky pro herce.

Samozřejmě mezi herci kolují také „urban stories“ o caterinzích, kde vám snědý kuchař mezi obědem a večeří hodí na gril čerstvého lososa, ke kterému si do večeře vybíráte z dvaceti druhů pečiva, a všude leží čerstvá rukola zdobená čekankou. K snídani se vám na alpském másle opékají vajíčka šťastných slepic a vedle hranatého okýnka karavanu visí skromně michelinská hvězdička. V těchto fámách vám prý rozesmátí asistenti režie RÁDI je-dou pro čerstvou mátu, pokud směrem ke kolegovi zašeptáte slovo „mojito“, a hodné tety ručně pře-

bírají zrnka, aby vaše káva byla doopravdy pro vás. A všechno je zdarma.

Tak.

Na běžném natáčení by se štáb neměl jídlem příliš zdržovat, tudíž se volba sníží na výběr mezi houskou se sýrem a houskou se šunkou (aby asistentka režie mohla na place rychle zahodit tu šunku, pokud režisér měl zrovna chuť na „to druhé“).

Kávu si z kávovaru natáčí každý sám a nad takovou kávou rozhodně nikdo nechce trávit „odpolední zastavení s šálkem kávy“, tu je lepší rychle vypít a nevnímat chuť. Obědy bývají celkem i dobré, naranžované na plastovém talířku. Znáte takový ten pocit, jak máte jednou za čas chuť na pořádnou ka-

lorickou prasárnu se spoustou smetany nebo slaniny nebo na „smažené něco se smaženou přílohou“? Ano, když točíte, musíte na něco takového mít chuť každý den. Jak známo, kamera přidává opticky každému pět kilo a pravidelné stravování v cateringu přidává těch kil minimálně deset.

Mívala jsem tak ráda ty hranaté tmavé housky s dýňovými semínky, dokud nám všem na natáčení jednoho českého sitcomu nelezly po dvou letech už i ušima. Ale zase jsme se s nimi na závěrečném večírku hezky rozloučili. Představovali jsme si na stolech růžové humry, ale protože poslední večírek chystala stejná cateringová firma, byly tam všude naše staré známé ozkoušené... hranaté dýňové housky.

Další kategorií je jídelna v České televizi. O té by se nemělo nějak dlouze mluvit, tam by si měl každý zajít. Pro vegetariány je to ráj – když mají smažák, a den odstartovaný smaženicí ze sušené vaječné drti je prostě... nepopsatelný.

Zdá se, že jídelna v České má svého vlastního dramaturga, protože jídla na sebe den po dni tematic-

ky navazují: po čočce s uzeným bývá další dny uzená čočková polévka, po něčem s brokolicí přichází vždycky variace na brokolici a po andaluském rizotu (nebo dodejte libovolný zeměpisný název) bývá polévka s rýžovým kapáním (čti s rýží) a navíc studený rýžový salát (vespod studené rizoto, navrch dvě rajčátka). Myslím, že strejda Uncle Ben by sem chodíval rád, s jeho omáčkami tu kuchaři nedělají vůbec nic navíc, prostě je prohřejou a nalijí na vřetýnka. (A máme „těstoviny sečuán“.) Ale zase tu člověk ušetří. Tedy ten člověk, který sem nakupuje suroviny.

Posledním typem jídla, se kterým se herec může setkat, je jídlo, které vám přinesou rekvizitáři. Všimněte si, že většina herců, pokud něco v záběru jí, jenom velmi nenápadně uždibuje. Mistři a mistryně v oboru (jak nemuset v záběru nic jíst) dokonce celý dialog mávají nad talířem vidličkou, případně něco napichují (ale pak už je záběr jinam). Má to dva důvody. Jídlo nebývá ultra čerstvé (tedy ten hamburger čerstvý byl, když ho rekvizitář Míra přivezl, jenomže pak jsme měli ten velkej skluz, tak jsme ho dali do

ledničky...) a pak si taky uvědomte, že když vidíte v záběru člověka, co snědl knedlík, je nutné znásobit si to třeba desetkrát, protože tolikrát se záběr točil ze všech stran. (Z toho vyplývá, že herec v Ulici má nárok tak na jeden dva knedlíky...)

Mimochodem, kdybyste někdy záviděli v televizi hercům to, co mají na talíři, vždycky si uvědomte, že i když sedí pod brilantovými lustry a mají na sobě drahé šaty nebo se zrovna rozplývají nad maminči-

ným obědem s replikou „Mami, ta tvoje svíčková je prostě NEJ!“, ve skutečnosti je obsah jejich talíře to poslední, s čím by si někdo lámal hlavu, a pokud je to doopravdy k jídlu, je to stejně studené.

A zatímco ve skutečném světě lidé v restauraci okamžitě všechno snědí, v tom filmovém nechávají guláše a pečínky ležet na talíři a zaujatě si vyříkávají dávné problémy.

A vy už teď víte proč.

Filmová povolání z pohledu herečky

Původně jsem se chtěla pokusit o vědecký rozbor všech povolání, která se na filmu podílí. Ale zjistila jsem, že jako herečka tomu vlastně zas až tak nerozumím. Proto se vám svěřím jenom s těmi, která jako herečka dobře znám, a napíšu vám o nich prostě svýma očima.

1. Režisér

Režisér může být tím prvním ze štábu, s kým se herečka potká. Bývá totiž u posledních kol konkurzu. Režisér může být váš nejlepší kámoš, to když hrajete jednu z důležitých rolí. Čím menší roli hrajete, tím méně se sluší, abyste si z režiséra utahovala

a žďuchala do něj. Představitelka hlavní role může s klidem režisérovi přede všemi říct: „Ty seš prostě bastard, nutit mě lít do studený vody, bože, tak ale rychle, ať to máme za sebou!“, dokonce to od ní celý štáb tak trochu očekává. Může ho také něžně urážet a sem tam teatrálně plakat únavou. Jako představitelka epizodní role si ale budete muset zvyknout na odtazitý nezájem. Čím menší máte roli, tím méně se snažte s režisérem klábosit.

2. Produkční

Produkční je první, kdo vám zavolá, jakmile režisér určí, že jste byl vybrán do role, aby se s vámi

dohodl na honoráři. Bývá to zdaleka nejlepší herce v projektu. Umí se tvářit, že zrovna vy osobně jste mu tak nějak sympatičtější než zbytek (není to pravda), umí se tvářit, že na projekt nejsou skoro žádné peníze (to je pravda jen napůl, peníze jsou, ale ne pro vás), umí se vám důvěrně svěřit, že všichni do projektu jdou z lásky a touhy, aby vzniklo něco kvalitního (není to pravda, mají dvakrát větší honorář než vy), a umí vám váš malinový honorář předložit na stříbrném tácu (mimoděk utrousí, že prodal auto a vyškrtнул ze seriálu dvě postavy, jen aby vás mohl zaplatit). Pokud vás má produkční rád, zbystřete. Může to být proto, že jste nejlevnější ze všech.

3. Asistent režie

To je člověk, který neustále vypadá, že se psychicky zhroutí. Na dovolené byl před dvaceti lety. Správný asistent režie se na hranici psychického zhroutení pohybuje tři sta sedmdesát dní v roce. Jeho zodpovědností je úplně všechno, včetně dobré nálady her-

ců, potřebného počasí, vytváření natáčecího dne navíc mezi pondělkem a úterkem, a pokud kdekoli ve štábu selže lidský faktor (například klepeto, které měli rekvizitáři dodat, je z raka, a ne z humra), může za to vždycky on. Pokud je osvícený, nebo pokud je na drogách, tak vás občas jako jediný ze štábu i pochválí.

4. Maskérky

Pro herce jsou maskérky záchytný bod. Ve skutečnosti fungují jako psycholožky. Za šedesát minut, než vás nalíčí, se jim můžete svěřit s čímkoli. S tím, že jste přišli rovnou z nočního tahu (to obvykle ale samy poznají podle nutného množství kořetoru pod oči), s osobním životem, můžete jim plakat na rameni, jak je režisér zlý (brečet musíte ale jenom vnitřně, abyste jim nezničili pečlivou práci kolem očí). Pokud máte nějaký vztahový problém, který nechápe ani vaše nejlepší kamarádka, řeknete ho maskérce. Povídat si s maskérkami je zábavné a poučné, protože z celého upracovaného

štábu mají maskérky většinou jako jediné nějaký osobní život.

5. Kostymérky

Kostymérky jsou taky prima, vždycky se na vás povzbudivě usmívají, a když nezapomínáte nikde kabelku a všechny vrstvy oblečení si nosíte při sobě, většinou se z vás stanou dobré kamarádky. Když máte štěstí, můžete je zaslechnout naprosto nevzrušeným hlasem mluvit o největších tajemstvích Táni Vilhelmové nebo Ani Geislerové. Kostymérky totiž vědí všechno. A na rozdíl od bulváru to vědí doopravdy.

6. Zvukaři

Skamarádit se se zvukařem je naopak velmi, velmi těžké. Ze své přirozenosti jsou totiž herci a zvukaři jako dva kohouti na jednom smetišti. Herec chce svobodně hrát, čili neslyšně mluvit nebo emotivně drmolit, a chce také svobodně třískat ve scéně s nádobím, pokládat skleničky na stůl, šustit

pytlíkem, klapat podpatky, prostě jen tak existovat. Zvukař ho za všechny tyto činnosti nenávidí. Zvukař chce, aby každé písmeno bylo slyšet a aby nikde nebyl žádný zvuk navíc. (Všechny zvuky navíc, jako třeba hluk hospody nebo švitoření ptáčků, si nahraje později a podle libosti si je do scény přidá se slastnou radostí, že šumy může zeslabit a herce zesílit.) Jelikož máte během natáčení na těle přilepený port, čili malý mikrofonek, zvukař slyší všechno, co komu na place řeknete. Jestliže tedy uvidíte dva herce, jak si něco spiklenecky povídají, vezte, že ta ruka položená na srdci není z upřímnosti, ale aby utlumili port.

7. Rekvizitáři

Rekvizitáři nosí často trička s obrázky metalových kapel a nezřídka mají i dredy. Vždycky se odněkud vynoří a dají vám do ruky to, o čem se píše ve scénáři. Knihu, telefon, gumové kuře, šnorchl. Někdy vám mohou dát i malé zvíře. Vždycky s nečekaně něžným výrazem ve tváři. V jejich kompetenci

je také jídlo, které máte podle scénáře jíst. Většinou není dobré a nikdy není teplé. Specialitou rekvizitářů je káva. Bývá černá, instantní a desetinásobně silnější, než by měla být. Můžete je zkusit poprosit o mléko, aby se káva dala bez infarktu aspoň usrknout, ale počítejte s tím, že když už vám rekvizitář mléko sežene, podá vám ho s pohledem, který říká: „A vlastní karavan bys nechtěla?“

8. Skriptka

Být skriptkou je velmi těžké. Skriptka hlídá, aby na sebe scény navazovaly, i když se točí na přeskačku. Hlídá, aby měl herec vždycky na sobě přesně to, co v minulé scéně. Kdyby nebylo skriptek, ubohý Kolja by v našem milovaném filmu volal babičce z vany v jedné chvíli nahatý a z vany by lezl v pyžámku. A jeho nezapomenutelný dědeček by byl oholený, ale než by naladil violoncello, měl by zase své staré známé vousisko. Jenom skriptky dokážou na place uhlídat logiku, nikdo jiný nemá čas o tom přemýšlet. Bez skriptek by postavy odjížděly do města v červe-

né audině a na místo by dojely v trabantu. Skriptka je mozek celého filmu. Pokud váháte, kdo na place je skriptka, hledejte nenápadnou paní s brýlemi na šňůrce a obří bichlí.

Být herečkou znamená potkávat kolem sebe tato a ještě mnohá další povolání. Ale přestože všichni kolem filmu odvedou spoustu práce, nakonec to budete jen a jen vy, na kom záleží, jak rychle se dnes skončí. Stačí se dvakrát přereknout, párkrát zašustit a zastínit světlo, které padá kolegyni do tváře, a jako mávnutím proutku přinutíte celý filmový kolos, aby si kvůli vám dnes udělal přesčas. A jste-li hlavní herečka, nemůže vám na to režisér vůbec nic říct.

Jak být, jejdamane, dobrým dětským moderátorem

Když jsem se dostala do Prahy na konzervatoř, celý Trutnov zahučel obdivem. Měla jsem dvě nejlepší kamarádky Monči, a zatímco mladší Monča skládala obdivné básně na mou osobu, ta starší si mě změřila sarkastickým pohledem a prohlásila: „Bezva, takže kariéru máš nalinkovanou. Do kolika let mám očekávat, že se budeš nadšeně bavit s Františkem v Kouzelné školce?“ Hrdě jsem jí odpověděla, že nikdy. Věděla jsem, že já se rozhodně k dětskému pořadu nesnížím a na nějaké nadšené žvatlání s imaginárním kamarádem mě neužije.

No a nyní budu prorocké Monče a taky vám všem ostatním vyprávět, jaké to je, být moderátorem dětského pořadu. Protože když mě zpod svých křídel

vypustila Pražská konzervatoř a dotočil se Comeback, nechtěl mě nikde nikdo. Jenom na planetě Yó hledali správkyňu kráterů a pečovatelku kresleného mimozemšťana. Nyní už na dětské planetě vymetám krátery čtvrtým rokem, takže bych už si snad mohla dovolit rozdávat rozumy.

Jak být správným moderátorem dětského pořadu?

1. Moderovat dětský pořad zvládne každý, kdo si osvojí několik základních výrazů v tváři. Vlastně co to povídám, výraz budete potřebovat jen jeden. Milý. Ať už vítáte dětského diváka u obrazov-

ky nebo se s ním pro dnešek loučíte, na tváři vám musí neustále viset výraz, který říká, že všechno je prima. Když začíná podzim, je to přece prima, když podzim končí, je prima, že už se blíží Vánoce, a když končí Vánoce a je před námi nový rok, je to strašně prima a všichni si můžou dát čerstvá předsevzetí. A když předsevzetí nesplníme, je to taky děsně prima, protože nám právě kvůli tomu došlo, že hlavní je mít kolem sebe bandu kamarádů. Možná, že vašim malým divákům připadá jako konec světa, že právě končí prázdniny, ale vy jste přece jejich guru s dvěma culíky, který do jejich života vstoupil proto, aby jim připomenul, že všechno přece jednou končí, a to je děsně prima. Pamatujte si, že každý dětský divák vám takovou nehoráznost uvěří, když se vám budou smát oči a když u toho budete barevně oblečení.

2. Hned druhá nejdůležitější věc: zapomeňte všechno, co vám módní guruové cpali do hlavy ohledně kombinování barev. V dětském pořadu se různě

obzvlášť hodí k červené, zelená obzvlášť vyniká blízko modré. A žluté není nikdy dost. Objevte kouzlo různobarevných puntíků na všech možných podkladech. Naučte se kreslenou žirafu na tričku nosit s hrdostí. A lacláče. A culíky, především culíky. A vůbec, všechny možné legrační kostýmy.

3. Další důležitá věc: jako moderátor dětského pořadu se ocitnete v mnoha situacích, vesměs kouzelných, protože vždycky máte nějaké neexistující kouzelné kamarády (jsou většinou kreslení, pěnoví nebo plyšová) a ti vás můžou kdykoli přeměňovat. Může se z vás stát obří chodící buřinka, odporná nosatá čarodějnice, tramp nebo třeba Bedřich Smetana (který zpoza brýlí a vousu sáhodlouze vypráví svůj životopis a tím diváky nenápadně poučí). Aby se váš dětský diváček nenudil, budete pořád někam legračně padat, poté legračně kulhat, budete legračně rozcuchaní, a když už si myslíte, že je všemu konec, na obličej vám

legračně přistane šlehačkový dort. Ať už se vám děje cokoli, vždycky na každou situaci reagujte bezdůvodným nadšením. A ať se děje, co se děje, vyvoďte ze svých problémů poučení pro všechny!

„To je ale úžasné, že mám najednou tramské boty a v ruce rozladěnou kytaru, a hned vám na ni zahraju country pecku... Vůbec nevadí, že ani trochu neumím hrát na kytaru, člověk přece nemusí být virtuos, aby na něco hrál!“

„No, jejdá, a teď jsem celá od dortu... Ale holky a kluci, víte, že ta šlehačka je vlastně moc dobrá, když jsem ji teď ochutnala? No vidíte, kdyby mě ten dort všude nezamazal, nikdy bych to bývala byla nezjistila!“

„No, a to by v tom byl čert, abych tohle nepřeskočila. No vidíte, holky a kluci, nepřeskočila jsem to a ještě jsem si zlomila obě nohy! Ale aspoň jsem se parádně poučila a vy radši příště nikam neskákejte!“

4. Holá pravda je taková, že úkolem každého dětského pořadu je pouštět dětem seriály, takže všechno, co se vám jako moderátorovi děje, slouží jenom jako výplň mezi kocourem Garfieldem a Dobrodružstvím Lucky Luka. Na to nezapomínejte. Proto se naučte, že ať se ocitnete v jakkoli svízelné situaci (například: Došly nám barvičky, tak jak oslavíme den duhových barviček? Letí na nás obří meteorit a kreslený kamarád se ztratil! Nějaký neznámý fantom kreslí všude zamračené smajlíky a zdá se, že s tím nehodlá přestat!), tak všechny problémy mají vždycky jen jedno řešení: Pustíme si další pořad! V dětském pořadu nic není tragédie. Tady se všechno dělá vesele. Vesele se mračíme, vesele pláčeme a vesele nadáváme. A když už jsme u toho nadáváníí...

5. Zapomeňte na sprostá slova. Zapomeňte na hrubá slova. Vaší přirozeností nechtě je od této chvíle zakřičet v šoku „Ježkovy voči! Jejdamane! Propánakrále!“ a vaši nepřátelé, i ti nejpodlejší nechut-

ní nepřátelé, budou odteď „darebáci“, „vykukové“ nebo „bídáci“. Jednoduchá pomůcka: to, co je v lidském světě „na piču“, je v tomto světě „zpropadené“.

Mimochodem, věděli jste, že slovo „srandá“ patří v dětském pořadu mezi sprostá? Odteď bude všechno kolem vás legrace, zábava a švanda. A švandy bude, jejej!

6. Naučte se mít trpělivost se svým animovaným kamarádem-nahrávácem. Jistě, že vám pořád klade ty zpropadené otázky, jako by byl úplně blbý. Není. On vám jenom nahrává, abyste poučili ostatní. Když už jsme u toho, až budete poučovat, nezapomeňte, že všechny informace, třeba původ pranostik, vznik Dušiček, původ šicího stroje nebo styl empiru, musíte vyprávět s chorobně nadšeným výrazem. Jako by se vám hlava mohla utrhnout z toho, jak vás to baví a zajímá. S chutí! Tím malé diváky zmatete, až nabudou pocitu, že je to doopravdy zajímavé.

7. Zvykněte si, že jako moderátor dětského pořadu naprosto přijdete o své soukromí. V každodenním kontaktu s diváky na sebe vykecáte dříve nebo později úplně všechno. Svoje trapasy, svoje tajnosti. Jako třeba, že jste tu známku na dopis pro babičku dali olíznout Alíkovi! Jejdamane! Nebo že jste si nevyčistili zuby a málem jste šli spát, ale pak jste si je nakonec vyčistili, protože nikdo přece nechce mít zubní kaz! Anebo že vám vaše kámoška podstrčila puding posypaný pepřem! To je ale vykučka!

Dětský pořad z vás udělá zcela novou idiotskou osůbku, která řeší školu, učitelky, domácí úkoly a rodiče. Zatímco ve skutečnosti se právě potácíte v hlubinách života roztráskaného na trosky nešťastnou láskou, ve svém pořadu stydlivě pomrkáváte na své kamarády u obrazovek a svěrujete se jim, že vás včera kluk jménem Karel pozval na limču a vy teď nevíte, jestli mu máte dát pusu.

8. Posledním tajemstvím je, že návraty do běžné reality jsou velmi těžké. Asi jako vrátit se z války, protože nikdo nebyl tam, kde vy, nikdo vás doopravdy nepochopí. A brzy vám začne v běžných situacích chybět animovaný kamarád, který vždycky vesele skáče a tleská, ať řeknete cokoli. Čím déle se pohybujete na cizí planetě dětského pořadu, tím méně pochopitelný se vám bude zdát skutečný svět do-

spělých. Ten je totiž pochmurný, smutný a složitý. A problémy, které se vám lepí na paty, nelze vyřešit prostě tím, že si pustíme další pořad.

Indicie, které vám napovědí, že jste v alternativním souboru

Někdo vám někde nabídl práci, tedy roli. Pokud se vaše podmínky shodují s následujícími body, buďte si jistí, že jste na alternativní straně. Pořádně si to užíjte, možná si to už nikdy nebudete chtít zopakovat.

1. Role k vám přišla nějakou záhadnou cestou. Omylem jste někde někoho potkali a on si uvědomil, že byste se mu hodil. Zavolal vám prastarý kamarád, jestli náhodou nemáte čas. Opili jste se se svou kamarádkou režisérkou a nabídka role, kterou vám přednesla ve dvě ráno, trvá i druhý den. Alternativní divadla totiž nepoužívají standardní cesty

obsazování herců. Abyste se mohli v nějakém takovém projektu vůbec objevit, musí vás vítř náhod a znamení postavit přímo před někoho, kdo přemýšlí, koho obsadit.

2. Prostory, ve kterých probíhají zkoušky, nejsou v žádném případě obyčejné. Žádné strohé bílé čisté místnosti. Dívejte se po trubkách, traverzách a kusech vyrvaných prken, které trčí ze země. Vchod do prostoru je většinou nějak utajený, například za změtí trnitého keře. Do premiéry se vchod nejspíš alespoň trochu upraví pro diváky. Ale možná taky ne.

3. Téměř všichni tu mají psa a všichni si ho vodí na zkoušku. Zkouška začíná, když uvážeme Britu, Ritu, Čakýho, Bredýho a Čarlího. Po zkoušce vám režisér dává připomínky, odstrkuje z klína slinta-jícího psa a vy se je snažíte zapamatovat, zatímco vám Rita trhá nohavici.
4. I s otrhanou nohavicí se sem hodíte. Když se rozhlédnete po ostatních, určitě má někdo dredy. A další dva mají na hlavě něco, z čeho se dredy už brzo stanou. (A určitě tady je i jeden takový ten člověk, co má obě zápěstí plná dřevěných korálových náramků a nesundá si je ani při premiéře na jevišti.)
5. Začínáte mít pocit, že tahle parta fakt nemá ráda autora hry, kterou zkoušíte. Shakespeare je pro ně „trochu zmatenej kámoš, co pro nás napsal hru, ale trochu se mu to nepovedlo“, Aristoteles „antickéj průkopník legalizace marihuany, což se jasně říká v Oresteii“.
6. A zatímco na obyčejných komerčních projektech je vždycky někdo, kdo hlídá čas, na alternativním zkoušení čas neexistuje. Může se stát, že soubor rozvine čtyřhodinovou diskusi nad jednou jedinou replikou. Nebo že někdo z herců zastaví zkoušení, protože „to právě necejtí“. A ostatní mu dají prostor. A počkají. (A zkuste pak říct, že spěcháte na komerční natáčení. To už by bylo lepší říct třeba: „Včera jsem se upsal ďáblu a musíme ještě probrat detaily smlouvy.“ To by tady prošlo líp.)
7. Pokud očekáváte, že se všichni sejdou na desátou, dají kafičko a cigárko a pak se začne pomalu zkoušet, nebude tomu tak. Tady nejspíš bude rozcvička plná divnýho hejbání. A hromadnýho desetiminutovýho mlčení (takovýho jakoby meditování nad tématem). Abyste si procítili svoje dnešní pocity. (Například: „Stihnu do háje to natáčení??“)
8. V pauzách mezi zkoušením se nekoná taková ta drbárna, kdy člověk chvíli přestane myslet na

zkoušený materiál. A nekonají se ani takové ty hloupé řečičky typu „Tak jsem včera pověsila závěsy a kocour na ně hned začal skákat“. Tady by vám totiž na to někdo mohl říct třeba „A kam jsi ty závěsy pověsila, když prostor vlastně neexistuje?“ nebo tak něco. A vůbec, proč proboha v téhle skupině přiznáváte, že máte kočku?!

9. Mimo jiné se taky během zkoušení dotknete hlubokých politických problémů. O těch se mluví, kdykoli se najde volná chvíle. Pokud nemáte jasný názor na Ukrajinu, Palestinu, Irák, Írán, Izrael, Rwandu, Jugoslávii a Čínu, jste naprosto ztraceni. Vaše poslední naděje je tajemně mlčet a pokyvováním hlavy souhlasit s nejsilnějším diskutérem.
10. Do vašeho náboženského vyznání vám tady nikdo mluvit nebude. Ale pokud chcete do alternativní partičky zapadnout, musíte přistoupit na divadelní alternativní víru, jejíž pilíře jsou:

„Ty skutečně dobrý herci nikdy nejsou známý“ a „Pokud na nás nikdo nechodí, jsou blbí oni“.

11. Zatímco při klasickém zkoušení se některé věci až moc hrotí, tady ne. Pokud je naplánovaná celodenní zkouška s Džoudym, kde se mají konečně postavit důležité scény s ním, a Džoudy tu není, mělo to tak prostě být a asi by dnes nebylo dobré zkoušet s Džoudym. Džoudy se včera prostě měl ožrat a dnes je to tak správně, že nedorazil. Tenhle přístup se tu bude aplikovat úplně na všechno. Pokud den před premiérou onemocní představitelka Julie, mělo to tak být a zvládne se to prostě bez ní. A po premiéře se ještě dozvíte, že jako „příběh osamocенého chlapce ve světě Monteků a Kapuletů, který balkonovou scénu říkal prázdnému balkonu“ to dává přece mnohem větší smysl. A má to (promiňte, že tohle úsloví použiju, já sama ho strašně nenávidím, ale tady tomu neujdete) mnohem větší mrđ.

Jak je důležité, s kým a co právě točíte

Tak aby bylo jasno, za možnost „točit“ by většina herců prodala vlastní mámu. Levně. Vysvětlit vám, co pro herce znamená „točit“, to je jako snažit se pubertákovi popisovat sex. Žádná slova nemůžou zprostředkovat ten úžasný pocit. „Točit“, to je být na plakátě... být v televizi... být na festivale... být ve stejném cateringovém stánku jako Langoš... mít aspoň malou fotečku v televizním programu!!

Říct „Točím!“, to je malá vítězná chvíle, která se nachází mezi příkořím prožitým na konkurzu a stresem, který na nás číhá již brzy na natáčení. Když opadne nadšení, že „točím“, připlíží se herci do hlavy obavy, jak novou roli zahrát, ale ještě předtím si

všichni užijeme moment, kdy s ostatními herci sedíme nad diáři a něco plánujeme, a navrhne se třeba čtvrtek, všichni by jakž takž mohli, no a v tu chvíli upřou zrak na vás s otázkou: „A ty ve čtvrtek můžeš?“ A vy k nim zvednete zrak, zatváříte se nešťastně a řeknete omluvně: „Já točím.“

Nic není víc!

Nicméně ačkoli říct mezi herci „točím“ je příjemné vždy, důležité je i to, kde a s kým točíte.

Může se stát, že točíte s nějakým zvukným jménem. Pak je úplně jedno, jakou poslední čurdu tam děláte, ale stačí (ledabydle a mimochodem) říct: „Točím s Hřebejkem“ nebo „Točím s Renčem“ nebo „Točím se Špačkem, to je ten, jak natočil Pouta!“, pak si

počkat na nábožné „óó“ a pak tak nějak odpovědět na otázku, která dozajista přijde:

„A jakej je?“

(Tady je důležité mluvit o něm pomocí křestního jména, tedy: „No, HONZA je fajn, introvert, víš co, jen tak si k sobě nikoho nepustí... Tuhle jsme právě s FILIPEM seděli u oběda... Hele, to RADIM říkal, že na tom byl v kině a prej nic moc!!“)

Ale buďte v klidu, točit se zvuknými jmény zase tak akutně nehrozí (pokud sami nemáte zvukné jméno), takže spíš si probereme případ, kdy...

... kdy točíte nekonečný seriál.

Začíná to slibně.

Dostanete roli v novém či starém seriálu, která je scenáristy slibně shrnuta: Ema je divoká mladá dívka, která se snaží žít naplno, přestože jí zemřela matka. Super! Těšíte se na ta dramata a hloubku, na ty dialogy, které jdou až na dřeň, na to poselství, které skrz Emu přinesete světu. V praxi má potom každá postava seriálu svou jednu větu, kterou v malých variacích opakuje v každém díle. Například:

Ema: „Chtěla jsem tu předsín vymalovat, ale pak umřela máma...“

„Jé, dávají večerníček. Ten jsem viděla naposled, ještě když žila máma... Ale ona už umřela.“

„Dám si espresso a k němu neperlivou... tu pila máma, než umřela.“ A tak dál.

Takže když si například už třetí měsíc sedáte nad scénáře a opět se učíte repliky jako „Martine, můžeš mi vysvětlit, proč lidi umíraj? Třeba mámy?“, začínáte pomalu chápat, proč se tomu říká „nekonečný“ seriál. Ale buďte v klidu. Může být hůř. Třeba když...

... když točíte se studenty FAMU.

Už jsme si řekli, jak to chodí na natáčení, a proto si pro srovnání pojďme přiblížit, jak to vypadá, když točíte „s famákama“.

Studenti FAMU se vyznačují tím, že všechno vědí, ale zase tak všechno ještě neumí. Jsou odvážní, málokdo vám nabídne tak zajímavou roli jako oni (dívku, která leží ve vaně a podřezává si žíly, chlapce, co bloudí městem a vypráví celý svůj život...). Ano,

důvod, proč s nimi točit, je vždycky ten, že si zahrajete roli, jakou třeba už jindy nepotkáte.

Jenomže. Organizace bude probíhat tak, že vám studentka produkce někde v hospodě předběžně nadhodí třináctý duben, což nepovažujete za závazné, ale všichni s vámi od té chvíle počítají.

(Tato dohoda v hospodě nahrazuje „domlouvání termínů“, „předběžné potvrzení termínů“, „potvrzení termínů“ a „natáčecí plán v mailu“.)

Potom dorazíte na natáčení, kam si dovezete své oblečení. Dívčina vás nalíčí a učeše (smutně vzpomínáte na staré, nudné, ale zkušené maskérky, které umí zdůraznit vaši krásu přesně pro oko kamery), pak si zkusíte text s klukem, co se živí jako model a recituje svůj text, jako kdyby to byla parodie, ale režisérovi se „strašně typově hodil“, a pak jdete točit scénu na nádraží, váš „filmový budíček“ v hlavě to odhadne tak na hodinku a půl, za kterou to určitě musí být hotové, ale teprve za deset hodin, kdy umíráte na umrzlé nohy a zrušili jste všechno, co mělo být odpoledne, se konečně všechny složky sladí

(a vy vzpomínáte na staré nudné televizní osvětlovače, kteří nesvítí dvě hodiny každý záběr, a na staré nudné televizní skriptky, které jste proklínali, jak jsou pečlivé, ale najednou zjistíte, jak příjemné je, když někde vůbec jsou, a vzpomínáte na staré nudné filmaře, kteří si nemyslí, že skript pohlídají sami, protože nepohlídají a celá půldenní práce bude zmařena, až si jeden náhodně zvolený člen štábu vzpomene, že ráno v osm jsme roztočili scénu na nádraží a vy jste měli šálíčku... a na staré nudné všechny filmaře světa, kteří mají umírněné sebevědomí, protože na rozdíl od štábu kolem vás vědí, že nejsou Fellini...). No ale pořád si alespoň říkáte, že jste udělali dobrou věc a že tihle mladí lidé musí mít radost, že jste řekli hezky text, otočili se na správnou kameru a správně splnili všem složkám jejich přání, jenom že to ne.

„Víš, měla bys být ráda, že jsi s náma mohla točit, protože my budeme jednou velkej filmařskej tandem a budeš ještě ráda, že si na tebe vzpomenu,“ řekne vám klučina, asistent produkce, když vás veze

promrzlou domů. Tedy chci říct, než odjedete domů tramvají.

Ale každé natáčení vám dá novou zkušenost, a proto je nutné točit cokoli s kýmkoli, protože se tím vždycky zvýší šance, že budete točit NĚCO s NĚKÝM.

Třeba s Honzou. Nebo s Filipem. Anebo třeba s Milošem...

Kouzelná první čtená

Každé zkoušení nové divadelní hry začíná pro herce tím, že jdete kolem fermanu (vitrína v divadle s pokyny, co se kdy hraje) a tam, tiše a nečekaně, visí obsazení nové hry. I když titul vůbec neznáte, svou roli odhadnete velmi snadno: čím výš v seznamu je napsané vaše jméno, tím větší role vás čeká. Když jste napsaní nahoře, máte největší radost, a také největší hysterii v den premiéry. Ta je ale ještě daleko. (Tu si zapíšete do diáře jako datum, které prozatím určuje váš soukromý konec světa.)

Celé zkoušení začíná první čtenou zkouškou. Ta bývá vždy a všude poměrně slavnostní (stoly seřazené jako slavnostní tabule, ubrusy, ovoce, bábovka...

v alternativnějších divadlech alespoň vysypané popelníky a psi uvázaní na vodítkách).

Na první čtené se sejdou všichni obsazení herci, režisér, dramaturg, scénograf a kostýmní výtvarnice. Režisér se ujme úvodního slova, řekne něco jako „proč jsem se rozhodl tuto hru zkoušet a co od ní očekávám“, pak předá slovo dramaturgovi, a to na dlouho. Dramaturg je člověk, který celé zkoušení sedí v šeru a něco šeptá režisérovi, a na první čtené se mu naskýtá první a poslední šance mít proslov. Jeho úkolem je říct vám o hře všechno, co by jen kdo mohl chtít vědět, tedy něco o době, kdy vznikla (šedesátiminutové něco...), něco o době, kdy se odehrává, něco o zvláštích té doby, o mravech,

o politice... Když je to úchylný, chci říct pečlivý dramaturg, pošle kolem stolu také fotografie dobových interiérů a aut a klobouků a... no pak je pauza na cigárko.

Po ní pokračuje dramaturg, který ví i to, kdo kdy vaši roli hrál (pokud nejste v obsazení až dole, pak je to jedno) a kdo jak hru inscenoval. U tohoto proslovu se většinou sní všechno ovoce i pečivo a herci jako já se vrtí, čmárají si do scénáře, nebo v lepším případě si tam píšou poznámky, co by mohly pomoci (třeba „sžíravá sonda do nitra měšťanů“), ale nikdy nepomůžou.

Na první čtené se představí také noví lidé, kteří s vámi budou hru zkoušet (buď budou hrát j. h., jako host, nebo jsou to posily souboru). Všichni se na ně usmívají. A většinou je soubor hned velmi krásně přijme, stačí, když nejsou příliš veselí (pak se snaží vnucovat) ani příliš zamlklí (pak působí namyšleně), nebaví se s režisérem (to je NÁŠ režisér!), nebaví se s opačným pohlavím (děvka!), nebaví se se stejným pohlavím (pipka!), ale baví se aspoň s ně-

kým (jinak je fakt divnej...), no a tak dále... (Zdá se to jako neřešitelný sociální problém, ale stačí donést kafe několika klíčovým lidem tak, aby to nikdo neviděl.) Být nový v souboru a zkoušet jakoukoli roli je prostě všeobecně nevďěčné, ale na druhou stranu, když už vás jednou takový uzavřený soubor přijme, jste jejich a můžete šikanovat další nově příchozí. (A oni přijdou...)

Pak je na řadě první nejlepší část čtené (speciálně pro holky infantilky): pan scénograf se vytasí se zmenšeným modelem budoucí scény, jsou tam malá křesílka, koberečky, malá parožítká nad krbíčkem, malá dvířka na terásku... a ukáže na modelu všechny možné změny. (A protože má kolem sebe expresivní herce, ozývá se neustále přehnané „JÉÉÉ!“ a „JÓÓÓ!“ a tak dál.) Potom je pauza na cigárko.

Součástí první čtené je také představení kostýmů návrhů, druhá nejlepší část. Po stolech nebo po zemi se rozloží papíry, kde jste nakreslení vy (protáhli, zkroucení a s velkým nosem, ale vy) a na vás váš budoucí kostým (na vás kreslených vždycky

vypadá tak nějak líp, ale co). U kostýmu někdy bývá poznámka, kolik bude celý stát. Herec s nejdražším kostýmem vyhrává, samozřejmě.

No a potom se přistoupí k tomu nejdůležitějšímu. Celá hra se nahlas přečte. Každý svou roli. Zkušební herečtí bardí přečtou svou roli napoprvé geniálně a správně, že se jim nedá nic vytknout (taky se jim do konce zkoušení už nic nevytká), dyslektici pro-

žijí svou noční můru a my ostatní prostě svou roli tak nějak přečteme (my, co nechodíme na daboš, do toho neumíme dát ani stín emocí...). No a pak je zkouška u konce a ve vzduchu se vznáší navzdory všem vtípkům jiskřivá atmosféra a těšení a chuť, aby se to povedlo. Alespoň do zítřka, zítra totiž začínáme zkoušet. Ale o tom zase jindy. Teď jdeme na cigárko.

Jak to vypadá, když jdou dvě herečky na kafičko

Když se dvě herečky sejdou na kafičku, většinou je to proto, že spolu kdysi něco točily nebo zkoušely a že tehdy si v pauzách dlouze vyprávěly svoje životy a teď chtějí staré přátelství znovu rozdmýchat, například proto, že jedna četla s druhou rozhovor a zastesklo se jí. (A chce se jí dopodrobna vyptat, co přesně znamená odpověď: „O osobním životě se teď nechci bavit, je to složité.“)

Odjinud než ze společné práce se herečky znají málokdy.

(Dětské sny nejlepších kamarádek, které spolu bydlí v malém městě v malém paneláku v jednom patře a slibují si, že jednou obě budou herečky a řek-

nou si všechno spolu na společném filmu, ty se nestávají skutečností.)

(Tedy mně a Monče Timkové se to stalo, ale my jsme výjimka.)

Čili když se herečky po dvou letech od posledního setkání zase potkají na kafičku, padnou si do náruče jako sestry a zasypávají se komplimenty. Chválí si vlasy, oblečení, fotografie na netu... a chválí si i vlastní práci navzájem, protože když je nějaká herečka vaše kamarádka, spočívá to právě v tom, že jí role přejete nebo „v dobrém závidíte“ a celkově v její prospěch tlumíte mechanismus zvaný „V tom jsem měla být já!!“.

Pak si herečky sednou a začnou si povídat. Z pohledu číšníka to jsou ty dvě žáby, co si objednaly krutonový salát bez krutonů a pizzu čtyřku, ale bez slaniny a s kozím sýrem navíc.

Z pohledu ostatních hostů to jsou ty dvě strašně výrazné holky, které kouří jednu za druhou, a kdykoli se po nich ohlédnete, může se u jejich stolu dít cokoli z tohoto:

Jedna výrazně gestikuluje a cosi rozčíleně vypráví, druhá chápavě poslouchá.

Jedna pláče druhé na rameni.

Druhá pláče té první na rameni.

Obě mají záchvat smíchu, prokládaný rozverným imitováním nějakého společného známého. Většinou režiséra.

Obě si tlumeně něco vypráví s tak výraznými gesty, že shodí skleničku a rozmetají kolem krutony. (Nakonec jim ty krutony na salát omylem dali, ale to vůbec nevádí, usmály se sladce na číšníka, že to nevádí, a pak si navzájem přehrávaly, jak se tvářil, když si uvědomil, že ten salát byl objednaný bez krutonů.)

Jedna vstane od stolu, aby si udělala místo, a pantomimicky té druhé cosi předvádí.

Druhá odejde na konec uličky a předvádí té první, jak namyšleně chodí jejich společná kamarádka herečka.

U jejich stolu se může dít i ledacos jiného, téměř cokoli, jisté ovšem je, že vždycky to bude takové malé představení.

Na kafičku s herečkou probírá herečka hlavně vztahy.

„Tak co, jsi ještě pořád s XY?“

(Když se takhle zeptá herečka herečky, není to vůbec urážlivé, je to věcný dotaz. Herečka chápe, že vztahy druhé herečky se mohly od minula velmi změnit, herečka se nediví, herečka to zná, že herečky velmi touží po stálém vztahu, ale občas jim do toho prostě něco vleze.)

„No... co jsem ti vyprávěla, když jsme se viděly minule?“

(Naposledy se viděly přímo na place, když spolu točily, a kromě chvíle, kdy byla zapnutá kamera, si

vydržely takhle emotivně a energicky povídat zhruba 12 hodin.)

„No, naposledy jsi mi v maskérně vyprávěla, že tě zrovna opustil, že už tě nemůže dál tajit před tou tamtou a že to nemá smysl.“

„Fákt? No né, teď je to skvělý, už rok u mě bydlí a požádal mě o ruku....“

„No to je skvělý!“

(A pak tedy herečka povypráví, jak se vztahově dostala z bodu A do bodu B. Kdyby na to měly obědovou pauzu na natáčení, dalo by se to trochu rozvést, se všemi těmi zákruty, takhle popíše jenom stručný přerod z utajované milenky v oficiální přítelkyni.)

„No, já už mluvím hodinu, a co ty, teda? Povídej jsi ještě s A?“

(S tím „A“, kterého jsme probíraly tehdy v kostymérně, jak byl skluz a vznikla nám tam ta dvouhodinová pauza?)

„Néé, dávno ne! No, počkej, odkud začnu. Jak to vlastně bylo...?“

(A následuje spleť vzorec komplikovaných přeměn a změn a vztahů, které musí poslouchající herečka udržet ve své mysli a pochopit. A pamatovat si do příště. Aby se nemuselo začínat úplně odznova.)

Na kafičku s kamarádkou herečkou se potom probírají různé další pocity.

Pocity přepracovanosti, pocity volného času, pocity nedostatku peněz nebo přebytku peněz, pocity z kolegyň, tedy ty špatné, které se nedají těm kolegyním říct..., pocity z režisérů, pocity ze scénářů, pocity z nové bílé skříně, kterou si asi chceme pořídit, pocity z pocitů...

Na kafičku herečky odpočívají, ale také trochu pracují, protože si rozšiřují svou emoční databanku. Empaticky si představují, jaké to je, hodit někomu prstýnek na hlavu či tajit svoji lásku, a ukládají si ty netypické situace do svého repertoáru.

Pak většinou jedna nebo druhá nebo obě musí jít hrát představení, takže si s rukou na srdci přísahají, že nejméně za týden se zase musí vidět, anebo aspoň jít navzájem na svá představení.

No a pak se opět čtyři roky nevidí, pokud se náhodou nepotkají někde na večírku. Tak nebo onak, jsou prostě kamarádky, což se projevuje tak, že si nezávidí role a při opětovném shledání piští.

Můj milý deníčku...

Den první

Můj milý deníčku, dneska jsem si na fermanu přečetla, že budu hrát v té nové hře nějakou Lýdii. Byla napsaná na druhém místě, takže dobrý. Helena je napsaná jako první, hraje Helenu. Myslela jsem, že to bude nějaká blbost, ale Ctirad říkal, že to hráli v Ostravě a že za roli Lýdie dostala nějaká herečka Thálii. Už se těšíím!

Den druhý

Můj milý deníčku, dnes byla čtená. Dozveděli jsme se, že je to nějaká stará hra z devatenáctého nebo dvacátého století a že ve své době vzbudila po-

bouření. Lýdie je pěkná svině, taková zlá sestra hlavní postavy, takže super. Po pauze vcházím na scénu sama v negližé (svádím v něm Roberta, na což se všichni těšej). Takže dieta.

Den pátý

Můj milý deníčku, dneska jsme znova četli hru a povídali jsme si o tom příběhu. Rejža mi vysvětlil, že Lýdie je nešťastná, zraněná a daleko citlivější než její hodná sestra, i když to tak nevypadá, že si kolem sebe staví zdi, aby k ní nikdo nemohl, a že používá své tělo jako nástroj pomsty celému rodu, který viní ze své celoživotní tísně.

Pak byl prostor na dotazy a zeptala jsem se, jestli by Lýdie nemohla Roberta svádět rafinovaně v roláku a dlouhý sukni, a rejža řek, že to je skvělý nápad. Už jsem se radovala, jenomže potom ta mrcha Honzová, ta nová dramaturgyně, řekla, že o pět stránek později přece vchází do domu potulný doktor a říká repliku „Ještě u vás bydlí ta Kleopatra v negližé?“, čili že to negližé musím mít, aby to dávalo smysl. Navrhla jsem, že by se ta replika škrtl, jenomže je to jediná replika pana Hromady, takže replika zůstává, negližé zůstává a pan Hromada mě navíc nenávidí. Takže dieta.

Den třináctý

Už druhý týden jsme na zkušebně a čteme, čtení nesnáším, protože ze mě jde jenom teplá pára. Nenávidím tu scénu, kde na pokraji šílenství řvu na sestru. Všichni ze souboru za mnou už byli a všichni mi v dobrém radí „ať se nebojím pořádně zařvat, že ze mě musí jít opravdový vztek“. Hrozně bych chtěla hrát tu hodnou sestru Helenu, kte-

rá celou dobu klopí oči a zadržuje pláč – kdybych hrála tu sestru, tak na ty zkoušky ani nemusím chodit. Jo, a Hromada přišel s nápadem, že když o mně mluví jako o Kleopatře, tak aby to dávalo smysl, měla bych mít kobru jako mazlíčka, a rejža se nadchl. Takže od příštího týdne musím ještě odpoledne chodit na zkoušku s choreografem, cvičit svůdný tanec s gumovou kobrou. A dieta se zatím moc nedaří.

Den dvacátý

Začali jsme aranžovat v prostoru. Všichni jsme chodili se scénářema v ruce, jenom Evička už to umí a navíc je hrozně vtipná v roli tý zmatený služby. No co, já budu taky k smíchu, s tou kobrou. Choreograf se mi dneska smál celou zkoušku, ale něco mi říká, že to není úplně ta správná reakce. Problém je, že postavu Lýdie začínám nenávidět, protože všem jenom škodí, já bych se takhle nikdy nechovala. Dramaturgyně mě nemá ráda, ale já ji taky ne. Zašla jsem za ní a slušně jsem se jí

dnes zeptala, jestli mi řekne něco k mému výkonu, a ona suše poznamenala, že sedím jako kupa hadrů v prádelně. Naštěstí přijde až za měsíc na generálky. (To už je za měsíc???) Musím z toho nějak ven. Paní Tůmová, co hraje hraběnku, mi dneska o polední pauze PŘEDEHRÁLA, jak bych měla dělat ten dlouhý pomstyctivý monolog. Usmála jsem se na ni a slušně jí poděkovala. Možná, že si k postavě Lýdie nakonec najdu cestu. Začínám totiž všechny nenávidět!!!

Den třicátý

Tak dneska jsem měla pocit, že jsem to konečně poprvé aspoň trochu dobře zahrála. Bylo mi strašně, ale strašně blbě po tý včerejší kalbě. Pořád ještě nevím, jak mám hrát ten dialog s hraběnkou před tím, než jí otrávím psa (kdyby mi aspoň už dali toho psa, hraju to pořád s utěrkou), a taky nevím, proč po mně rejža chce, abych se strašně zle smála, když mi Robert vyzná lásku, myslela jsem si, že to bude jediná hezká chvíle, že tam se pro-

jeví ta Lýdiina citlivost a něžnost. Něžnost! Haha!

Nejradši bych někomu otráвила psa.

Ten taneček s kobrou mi vůbec nejde, včera mě nachytil brácha, když jsem si to zkoušela doma, a myslel si, že mám epilepták.

To proto jsem se tak opila.

Bože, jestli existuješ, musíš zařídit, aby se ještě zrušilo to negližé!!!

Den třicátý pátý

Byla první kostýmovka. Evičce to hrozně sluší jako tý služce, Helena je prostě andílek v těch bílých šatech (kdyby to znělo upřímně, tak není!) a já, já mám dva kusy černý gázy, ve který mám tancovat s gumovou kobrou. Já vím, že se pořád opakuju, ale mě to prostě doopravdy trápí. Šla jsem dolů na jeviště zeptat se rejži, jestli tohle myslí vážně, a předvedla jsem mu, dost našťavaně, jak příšerně bude vypadat, když v týhle trapný dečce budu hrát tu scénu s Robertem, a všichni se zarázili, zmlkli a rejža mi překvapeně řekl, že teď jsem

byla přesně Lýdie, ať to nezapomenu. Super. Jenže já to zapomenu, protože já ani pořádně nevím, JAK JSEM TO UDĚLALA!!

Den čtyřicátý pátý

Dneska byla zkouška se světla. Musím říct, že jak mi ty světla pálily přímo do očí, neviděla jsem vůbec nic, ale konečně jsem se trochu uvolnila. Helena má krizi, protože jak jí to ze začátku šlo, tak dneska jí rejža řekl, že je to celý takový nudný a pořád stejný. Helena má krizi. Helena má krizi! Já mám negliže, ale Helena má krizi!!!

Den padesátý

Konečně jsme to projeli od začátku do konce, se světla, v kostýmech a s hudbou, pan Hromada se nudí v klubu, protože tu musí sedět čtyři hodiny kvůli tý jedné replice, je mi ho až líto, ale během toho stupidního tanečku mě ten soucit s ním vždycy přejde, protože za ten taneček a kobru může on! Dozvěděla jsem se, že se na tu sváděcí scénu choděj

koukat všichni spoluherci, naštěstí jsem to nevěděla, protože jsou tam přepálený ty světla. Kluci technici mi řekli, že si myslej, že to bude dobrý představení. No uvidíme za týden. ZA TÝDEN??

Den popremiérový

Je mi strašně zle, ale dopadlo to skvěle. Kolegové, co v tom nehrajou, byli hrozně naštvaní, takže je to dobrý, a všem se to strašně líbilo. I Helena to dokonce nějak dala, ale skoro všichni si mysleli, že hlavní roli mám já. Byla jsem prej výrazná. A nejlepší prej bylo, jak jsem rafinovaně otráвила toho psa za scénou. (To bylo omylem, rekvizitářky mi toho psa zapomněly připravit do pelíšku paní hraběnky.) Je mi skvěle! Je mi špatně!! Je mi skvěle!!!

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.